

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ В ОСВІТІ ТА НАУЦІ»

Галузь знань	28 «Публічне управління та адміністрування»
Шифр та назва спеціальності	281 «Публічне управління та адміністрування»
Назва освітньо-професійної програми	Публічне управління та адміністрування
Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий) рівень
Кафедра	Публічного управління, адміністрування та соціальної роботи
Статус навчальної дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	вибіркова
Форма навчання	очна, заочна
Викладач	
Прізвище, ім'я, по батькові	Мельничук Лариса Михайлівна
Посада	завідувач кафедри
Науковий ступінь, вчене звання	доктор наук з державного управління
Електронна адреса	l.melnychuk@nuozu.edu.ua
Телефон	097 997 76 71
Посилання на профіль викладача	https://www.nuozu.edu.ua/s/np/k/publicnoho-upravlinnia-administruvannia-ta-sotsialnoi-roboty/naukovo-pedahohichni-pratsivnyky#gsc.tab=0 Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=6q4DSQgAAAAJ ORCID: https://orcid.org/0000-0002-7450-6173 Scopus: https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=58103398200

Загальна інформація про дисципліну

Анотація до дисципліни	Навчальна дисципліна «Штучний інтелект в освіті та науці» є важливою складовою формування профілю фахівця у галузі публічного управління та адміністрування, спрямована на ознайомлення здобувачів з фундаментальними концепціями штучного інтелекту та його практичним застосуванням у сферах освіти та науки, зокрема для персоналізації навчання, автоматизації адміністративних процесів, аналізу значного масиву даних та розробки інтелектуальних навчальних систем, розвиток у аспірантів навичок критичної оцінки ШІ-інструментів і етичного впровадження їх у навчальну та дослідницьку діяльність.
Мета дисципліни	формування у здобувачів вищої освіти комплексного розуміння теоретичних основ, сучасних методів і практичних інструментів штучного інтелекту, набутті ними компетентностей для ефективного та доброчесного застосування ШІ-технологій для вирішення актуальних проблем і завдань у сфері освіти та наукових досліджень.
Завдання дисципліни	– вивчення історії, визначення, основних підходів та галузей застосування ШІ, правових аспектів використання ШІ у вищій освіті; – усвідомлення етичних викликів ШІ в освіті та науці; – розуміння організаційних аспектів впровадження систем ШІ у закладах вищої освіти; – розвиток умінь застосування систем ШІ в освітньому процесі та інноваційній діяльності закладів вищої освіти; – оволодіння навичками написання промптів для освітян
Пререквізити	Дисципліна базується на знаннях таких дисциплін, як: «Психолого-педагогічні технології та методика навчання дорослих», «Управління науковими проєктами та програмами в публічній сфері»
Постреквізити	Дисципліна є базою для використання у підготовці кваліфікаційної роботи та використання отриманих знань у практичній діяльності

Компетентності, формуванню яких сприяє дисципліна	Загальні компетентності: ЗК 2. Здатність переосмислювати наявне та створювати нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі соціальні, наукові, культурні, етичні та інші проблеми. Спеціальні (фахові) компетентності: СК 1. Здатність до оволодіння та розвитку методології наукової, педагогічної та управлінської діяльності СК 3. Здатність застосовувати сучасні методи пізнання, закони, закономірності та принципи в наукових дослідженнях, забезпечувати належний рівень якості та дизайну наукових/науково-методичних продуктів, послуг чи процесів. СК 6. Здатність стратегічно мислити, планувати й організовувати роботу дослідницьких колективів з вирішення наукових і науково-освітніх завдань, формувати навички управління в умовах змін та невизначеності. СК 9. Здатність застосовувати, розробляти й удосконалювати сучасні технології, в тому числі адміністративно-управлінські, інформаційно-комунікаційні в управлінській, адміністративній, науковій та освітній (педагогічній) діяльності.
Обсяг дисципліни	Загальний обсяг дисципліни: 3 кредити ЄКТС (90 годин). В тому числі: денна форма навчання: лекції – 40 годин, практичні заняття – 36 годин, самостійна робота – 14 годин; заочна форма навчання: лекції – 12 годин, практичні заняття – 10 годин, самостійна робота – 68 години.
Форма підсумкового контролю	Залік
Строки викладання дисципліни	Дисципліна може викладатися у 3-4 семестрі

Програма дисципліни

Назви тем	
1.	Історія, визначення, основні підходи та галузі застосування ІІІ.
2.	Правові аспекти використання ІІІ у вищій освіті
3.	Організаційне впровадження систем ІІІ у закладах вищої освіти
4.	Застосування систем ІІІ в освітньому процесі. Персоналізоване та адаптивне навчання.
5.	Оптимізація викладання за допомогою ІІІ: планування, структурування та створення контенту.
6.	Стратегії промптингу для освітян

7.	Штучний інтелект в оцінюванні та зворотному зв'язку
8.	Використання систем ШІ в науковій та інноваційній діяльності закладів вищої освіти
9.	Етичні виклики ШІ в освіті та науці.
10.	Трансформація вимог до професійних навичок науково-педагогічних працівників та нові моделі взаємодії з технологіями

Самостійна робота здобувача освіти

№ з/п	Зміст завдань
1.	Аналіз конкретних етичних ризиків при застосуванні ШІ у вищій освіті та пропозиція шляхів їх мінімізації.
2.	Дослідження міжнародних та національних нормативно-правових актів щодо використання ШІ в науковій сфері та освітньому процесі.
3.	Підготовка аналітичного звіту про проблему академічної доброчесності (плагіату) при використанні ШІ
4.	Підготовка ґрунтовного огляду літератури про використання ШІ-технологій для вирішення завдань у галузі наукового дослідження
5.	Розробка кодексу використання штучного інтелекту у закладі освіти
6.	Створення за допомогою Gemini та NotebookLM розширеного плану лекції на обрану тему.
7.	Створення за допомогою Gemini Canvas комплексу супутніх матеріалів (презентація, роздатковий матеріал,) до проведення лекції,
8.	Створення інтерактивного контенту до лекції: візуальної інфографіки для ключових концепцій, інтерактивного тесту, набору флешкарток
9.	Створення навчальної симуляції за допомогою Canvas Gemini.
10.	Створення унікальних зображень для навчальних матеріалів: концептуальні метафори, візуалізації процесів, ілюстрації ситуацій.
11.	Розробка практичних завдань для здобувачів, стійких до ШІ
12.	Створення дослідницької бази через NotebookLM на тему дисертаційного дослідження
13.	Створення Gem-наставника для проведення дослідницької роботи.
14.	Адаптація інноваційного методу (ШІ-тьютори / гібридне навчання / мікромодулі) до власного навчального курсу, розробка структури інноваційного заняття:

Самостійна робота являється елементом навчально-методичного комплексу дисципліни, затверджується кафедрою, підлягає щорічному перегляду з метою дотримання принципів академічної доброчесності здобувачами вищої освіти. Список завдань надається здобувачам на першому занятті з певної теми. Самостійна робота з дисципліни виконується у формі індивідуальних завдань. Для

здобувачів заочної форми навчання перевіркою підготовки в міжсесійний період являється контрольна робота (індивідуальна залікова робота). Усі завдання самостійної роботи мають бути виконані та здані (надіслані) викладачеві за день до проведення залікового заняття. Розмір шкали ЄКТС за навчальною дисципліною дорівнює 100 балам, а мінімальна позитивна оцінка починається з 61 балу.

Організація навчання

Навчальні технології та форми і засоби навчання

На лекціях чітко та зрозуміло структурується матеріал; зосереджується увага здобувачів на проблемних питаннях; наводяться конкретні приклади практичного застосування отриманих знань; звертаються до зарубіжного досвіду вирішення окремих проблем; заохочуються здобувачі до критичного сприймання нового матеріалу замість пасивного конспектування; використовуються наочні матеріали, схеми, таблиці, моделі, графіки; використовуються технічні засоби навчання: мультимедійний проектор, слайди тощо.

На практичних заняттях запроваджуються різні навчальні технології: розгорнута бесіда, обговорення проблем, дискусії; вирішення ситуаційних вправ; розв'язання проблемних питань; мозковий штурм; кейс-методи; презентації; аналіз конкретної ситуації; робота в малих групах; рольові та ділові ігри; банки візуального супроводження; письмовий контроль знань; індивідуальне та групове опитування; перехресна перевірка завдань з наступною аргументацією виставленої оцінки тощо.

Самостійну роботу здобувача викладач планує разом зі здобувачем, але виконує її здобувач за завданнями та під методичним керівництвом і контролем викладача; зміст самостійної роботи за темами визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

Методи навчання	Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: ➤ словесні (лекція-монолог, лекція-діалог, проблемна-лекція); ➤ наочні (презентація, демонстрування; опорних сигналів; опорних конспектів); ➤ практичні методи (вправи; практичні завдання; спостереження). Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності: ➤ метод проблемного викладу матеріалу; ➤ моделювання ситуацій; ➤ мозковий штурм; ➤ метод опори на практичний досвід; ➤ навчальна дискусія; ➤ навчально-наукова проєктна робота у форматі індивідуальної та командної роботи. Методи контролю й самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: ➤ усного контролю; ➤ письмового контролю; ➤ самоконтролю та взаємоконтролю; ➤ рецензування відповідей.
------------------------	--

Список рекомендованих джерел

Нормативно-правові акти:

1. Концепція розвитку цифрових компетентностей: розпорядження Кабінету Міністрів України від 03.03.2021 № 167-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2021-%D1%80#Text>
2. Про схвалення Концепції розвитку штучного інтелекту в Україні : розпорядження Кабінету Міністрів України від 02.12.2020 № 1556-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-2020-p#Text>
3. Про схвалення Концепції Державної цільової науково-технічної програми з використання технологій штучного інтелекту в пріоритетних галузях економіки на період до 2026 року: Розпорядження Кабінету міністрів України від 13.04.2024р. №. 320-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/320-2024-%D1%80#Text>

Основна література:

4. Можливості та правове регулювання штучного інтелекту в освіті: зарубіжний і вітчизняний досвід / Ю. М. Петровська, Д. А. Покришень, А. В. Попружна. *Науковий вісник Сіверщини. Серія : Право.* - 2025. - № 1. - С. 92-105.
5. Піддубна Л. П., Піддубний О. М. Формування державної політики безпечного використання штучного інтелекту в освіті. *Вісник післядипломної освіти. Серія : Соціальні та поведінкові науки; Управління та адміністрування.* 2025. Вип. 32. С. 347-363.
6. Рекомендації щодо відповідального впровадження та використання технологій штучного інтелекту в закладах вищої освіти. 2025. <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/news/2025/04/24/shi-v-zakladakh-vyshchoi-osvity-24-04-2025.pdf>
7. Стратегія розвитку штучного інтелекту в Україні : монографія / за заг. ред. А.І. Шевченка. Київ : Інститут проблем штучного

інтелекту МОН і НАН України, 2023. 305 с.

8. OECD (2023), Artificial Intelligence in Science: Challenges, Opportunities and the Future of Research, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/a8d820bd-en>

Додаткова література:

9. Зелінський С. Е. Цифрова грамотність і цифрова освіта: порядок денний розвитку інформаційного суспільства. *Держслужбовець*. 2021. № 1. С.34-36.

10. Коваленко В. В., Яцишин А. В. Використання сервісів штучного інтелекту для створення мультимедійних презентацій в освіті і наукових дослідженнях. *Освіта та розвиток обдарованої особистості*. - 2025. - № 1. - С. 17-25.

11. Василенко В. Ю., Цюпаченко Ю. С. Огляд стану використання технологій штучного інтелекту в освіті: закордонний досвід *Вісник Харківської державної академії культури*. - 2024. - Вип. 66. - С. 114-126.

Інформаційні ресурси:

12. Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/>

13. Міністерство цифрової трансформації України. URL: <https://thedigital.gov.ua/>

14. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>

Загальна схема оцінювання

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	Пояснення
100 балів		залік/іспит	
90 - 100	A	зараховано/оцінка	відмінне виконання
82 - 89	B		вище середнього рівня
75 - 81	C		загалом хороша робота
68 - 74	D		непогано
61-67	E		виконання відповідає мінімальним критеріям
35-60	FX	не зараховано	необхідне перескладання
1 - 34	F		необхідне повторне вивчення дисципліни

Сума балів за всі види

Шкала

Оцінка за національною шкалою

ув
ан

Бали нараховуються наступним чином:

навчальної діяльності	ЄКТС	для іспиту	для заліку	Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою. Підсумкова оцінка курсу навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове тестування рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи; оцінка (бали) за виконання практичних індивідуальних завдань. Підсумкова оцінка виставляється після повного вивчення навчальної дисципліни, що виводиться як сума проміжних оцінок за змістові модулі.
90-100	A	Відмінно	зараховано	
82-89	B	Добре		
75-81	C			
68-74	D	Задовільно		
61-67	E			
35-60	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання		
1-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано	

Політика опанування дисципліни

Здобувач вищої освіти зобов'язаний:

- 1) виконувати вимоги освітньої програми та досягати визначених для відповідного рівня вищої освіти результатів навчання:
 - не пропускати заняття без поважної причини та не запізнюватися;
 - брати активну участь в освітньому процесі, вести конспекти лекцій, практичних занять, готувати теоретичний та практичний матеріал, виконувати передбачені курсом вправи та тестові завдання;
 - здійснювати самостійну підготовку до занять згідно до затвердженого плану;
 - відпрацьовувати пропущені заняття (лекції, практичні, семінарські) у вигляді рефератів, презентацій інших видів робіт згідно з темою заняття під час консультацій викладача за розкладом кафедри не пізніше завершення семестру;
 - складати згідно з графіком поточний модульний контроль (ІНДЗ, контрольна робота) з дисципліни;
- 2) дотримуватись академічної доброчесності:
 - самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
 - посилались на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
 - дотримуватись норм законодавства про авторське право і суміжні права;

- надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

За порушення академічної доброчесності (плагіат, фальсифікація, списування, обман тощо) здобувачі освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- відрахування з Університету.